

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ortopedie II

Vybrané vrozené a získané vady a deformity

“Tento výukový materiál vznikl za přispění Evropské unie,
státního rozpočtu ČR a Středočeského kraje“

Duben 2011

PhDr. Markéta Bednářová

Ortopedie

- **medicínský obor, který se vyvinul z chirurgie a traumatologie.**
- **zabývá se prevencí, diagnostikou, léčbou a ošetřováním**
 - **vrozených vad pohybového aparátu**
 - **získaných vad a deformit pohybového aparátu**
 - **specifických a nespecifických zánětů pohybového aparátu**
 - **systémových onemocnění pohybového aparátu**

Vrozené a získané vady pohyb. aparátu

Tortikolis

- kontraktura a vazivová přeměna svalu sternokleidomastiodeus
- spastická tortikolis – dočasná křeč sternokleidomastoideu při neuroinfekčním onemocnění

projevy:

- stočení a ohnutí hlavy ke straně

Th:

- operační – tenotomie
- medikamentózní (u *spastické tortikolis*)

Vrozené vady HK

Amelie, mikromelie, fokomelie

- úplné nevyvinutí nebo nedokonalé vyvinutí HK

příčina:

- genetická porucha
prenatální, perinatální

Th:

obtížná, nemožná

Deformace prstů

Polydaktilie

- nadměrný počet prstů

Syndaktylie

- srůst dvou nebo více prstů

Th:

- operační -
odstranění, oddělení prstů

Vady pánve

Kongenitální luxace kyčle

- porucha vývoje kyčlí – decentralizace hlavice femuru v acetabulu (hlavice není proti středu jamky)
- častá vada (6x častější u děvčat)
- příčinou je dědičná dispozice
- díky postnatální dispenzarizaci všech novorozenců se odhalí do 6. měsíce prakticky všechny disponované případy ve formě preluxace

Dg:

- asymetrie kožních řas kyčlí a stehien, rotace stehna na venek, USG

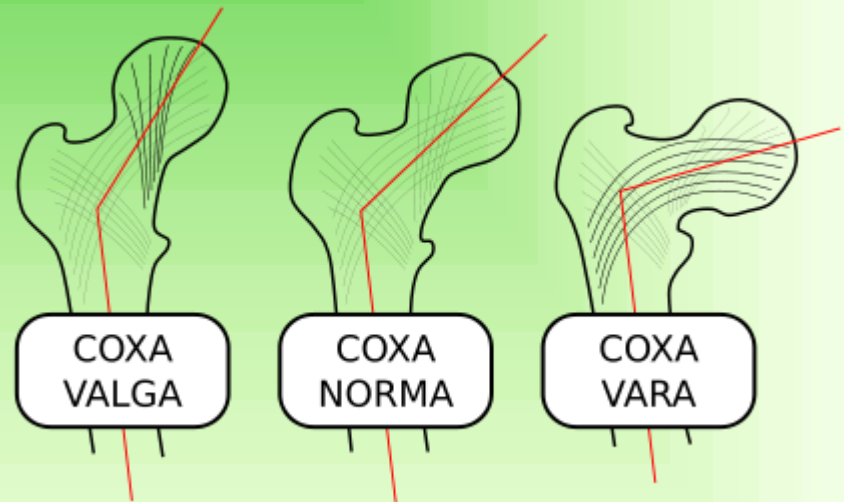
Th:

- vkládání plen mezi nožky kojence,
- Frejkova peřinka, Pavlíkovy třmeny
- nedojde-li k úpravě do 2 let – operace

Deformace krčku femuru

- nefyziologický úhel mezi krčkem a tělem femutu
- norma 125 - 130°
- větší úhel – coxa valga
- menší úhel – coxa vara
 - závažnější postižení,
 - projevující se bolestí,
 - typickou kachní chůzí

Th:

- medikamentózní, operační (ve vyšším věku)

Vady dolních končetin

Vady kolene

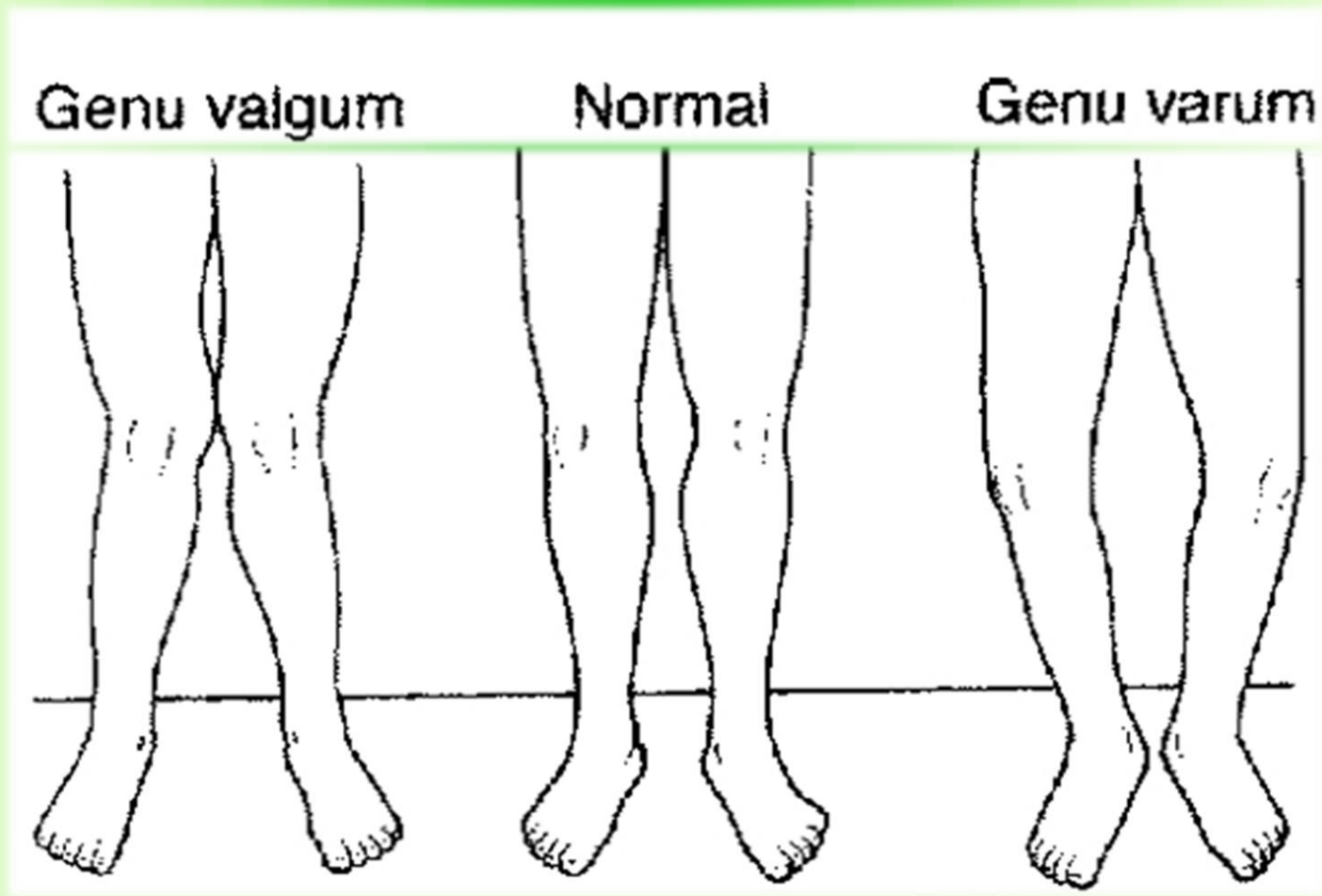
Genu valga (nohy do X), **genu vara** (nohy do O)

- fyziologický vývoj – nejprve g. vara (kojenec, batole), později g. valga (3-4 roky), poté fyziologické postavení

Přetrvávající (nebo získaná) genu valga, genu vara

příčiny:

- nejčastěji otylost (i u malých dětí), následkem je vznik ploché nohy
- ve vyšším věku degenerativní vlivy

Th:

- do 6 let redresní obvazy, ortézy,
- u dospělých operační korekce

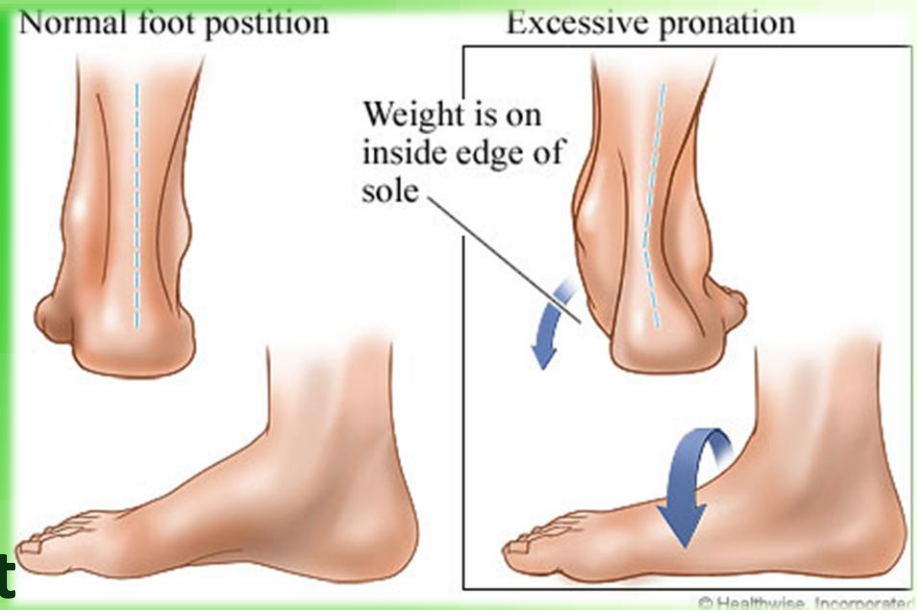
Vady nohy

Pes planus congenitus

- vrozená plochá noha

Th:

- RHB, spec. vložky do bot

Pes equinovarus „koňská noha“

- zkrácení svalů a šlach na vnitřní straně nohy a lýtka, stočení chodidel dovnitř špičkami k sobě

Th:

- RHB, redresní obvazy, ortézy, operační korekce

Halux vagus

- vbočení palce nohy

příčiny:

- dědičnost, nevhodná obuv

Th:

- redresní ortéy, operace

Skolióza

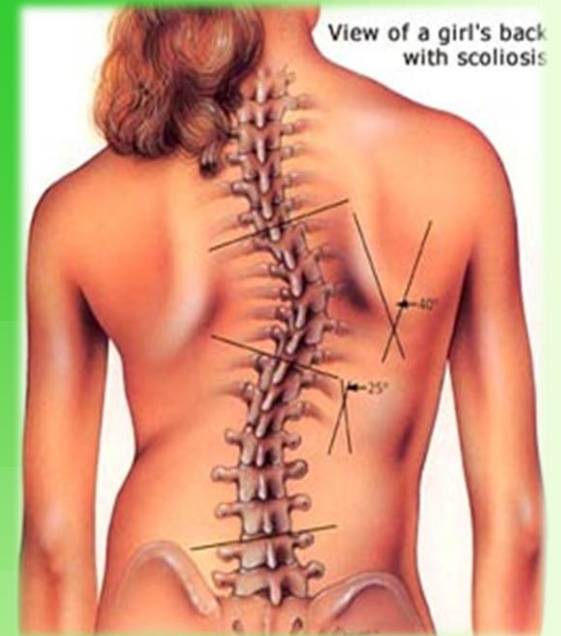
- získaná deformita páteře – vybočení do strany

Příčiny:

- vrozené, ochabnutí paravertebrálních, zádových a břišních svalů, přetěžování, úrazy, operace hrudníku, vady a deformity pánve a DK

Th: dle stupně postižení

- léčebný TV, ortopedické korzety, výjimečně operace

Záněty kostí a kloubů

- v minulosti velmi častá kostní TBC, dnes vzácně

Osteomyelitis

- specifická kostní infekce akutní nebo chronická

příčiny:

- vzniknutí infekce do kosti při úrazu, operaci, z jiného zánětlivého ložiska v těle

projevy:

- bolest otok, zarudnutí v místě zánětu, zvýšená teplota, horečka

Th:

- ATB systémově, lokálně výplachy
- incize (pro odtok hnisu)
- výškrab (exkochleace) abscesových dutin

Epicondylitis radialis humeri

- tenisový loket – postižení úponů svalů na zevní kondyl humeru

příčiny:

- mikrotraumata, jednostranné přetěžování

Th:

- imobilizace sádkou, obstríky kortikoidy (metylprednisolonem), UZ rázová vlna, operace

Revmatoidní artritida, revmatická artropatie

- systémové zánětlivé onemocnění postihující malé klouby převážně na rukou
- častěji postihuje ženy

projevy:

- bolestivé zánětlivé zduření kloubů,
- při chronickém průběhu vede k deformacím

Th:

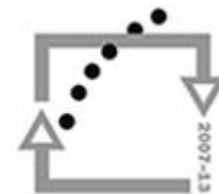
- antirevmatika, dlahování, po odeznění akutní fáze RHB, korekční operace při rozsáhlých deformitách

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Literatura a zdroje:

- VYHNÁNEK, F. a kol.: *Chirurgie I-III*. Praha: Informatorium, 1997. ISBN 80-86073-07-6
- BALAŠ, V. a kol.: *Speciální chirurgie*. Praha: Avicenum, 1985.
- www.wikiskripta.eu
- www.milliyet.com.tr
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Fokomelie>
- <http://averaorg.adam.com>
- <http://trialx.com>
- www.ortotika.cz
- <http://estetikarea.wordpress.com>
- www.abbottdiagnostics.cz
- babyweb.cz
- <http://commons.wikimedia.org>
- <http://www.nepalhospital.de>
- <http://www.rucosm.com>
- www.supportusa.com,
- www.revivephysiotherapy.co.uk